

سرپرست گروه بیماریها : هدف از برنامه NCD و ادغام آن در نظام شبکه کاهش هزینه های درمان بیماران مبتلا به امراض غیر واگیر با تشخیص به موقع و زود هنگام است .

به گزارش روابط عمومی معاونت بهداشتی ، خانم دکتر اسدیان سرپرست محترم گروه بیماریهای معاونت بهداشت طی مصاحبه ای با روابط عمومی این معاونت ، به تشریح برنامه ها و اهداف ادغام NCD (بیماریهای غیر واگیر) در نظام شبکه پرداخت .

به گزارش روابط عمومی معاونت بهداشتی ، خانم دکتر اسدیان سرپرست محترم گروه بیماریهای معاونت بهداشت طی مصاحبه ای با روابط عمومی این معاونت ، به تشریح برنامه ها و اهداف ادغام NCD (بیماریهای غیر واگیر) در نظام شبکه پرداخت .

ایشان در پاسخ به این پرسش که Ncd چیست و چه اهمیتی دارد، فرمودند :

NCD مخفف عبارت **Noncommunicable diseases** (بیماریهای غیر واگیر) می باشد .

اهمیت **NCD** :

در حال حاضر ۶۵٪ از بار بیماریها در سراسر جهان ناشی از بیماریهای غیر واگیر می باشد و ۴۴٪ از تمام مرگهای ناشی از بیماریهای غیر واگیر در سنین کمتر از ۷۰ سال رخ می دهد که بیش از ۸۰٪ از این مرگها در کشورهای در حال توسعه اتفاق می افتد.

افزایش شیوع بیماریهای غیر واگیر و ماهیت مزمن ، پیشرونده و ناتوان کننده آنها باعث بوجود آمدن مشکلات عدیده ای میشوند. همچنین بدلیل هزینه های درمانی طولانی که دارند بیماریهای غیر واگیر می توانند منجر به هزینه های کمر شکن سلامت و فقر شوند و یکی از مهمترین موانع توسعه کشورها محسوب میشود. چهار بیماری دیابت ، فشارخون بالا ، سرطانها و بیماریهای مزمن تنفسی به همراه چهار عامل خطر کم تحرکی ، تغذیه ناسالم ، مصرف الکل و دخانیات مهمترین علل مرگ و میر ناشی از بیماریهای غیر واگیر هستند که احتمال مرگ ناشی از این بیماریها را افزایش میدهند.

به همین دلیل سازمان جهانی بهداشت کنترل این بیماریها و عوامل زمینه ساز آن ها را به عنوان هدف اصلی برای کاهش ۲۵٪ مرگ و میر ناشی از بیماریهای غیر واگیر تا سال ۲۰۲۵ تعیین کرده است.

در حال حاضر وضعیت ایران از لحاظ ابتلا مردم به بیماریهای غیر واگیر چگونه است ؟

در ایران ۷۶٪ از بار بیماریها مربوط به بیماریهای غیر واگیر میباشد. که از این ۷۶ درصد : ۴۶٪ مربوط به بیماریهای قلبی عروقی ، ۱۳٪ مربوط به سرطانها ، ۴٪ مربوط به بیماریهای تنفسی ، ۲٪ مربوط به دیابت و ۱۱٪ مربوط به سایر بیماریهای غیر واگیر میباشد.

از نظر تحلیل عوامل خطر مرتبط با **NCD** در ایران :

- رژیم غذایی ناسالم (مصرف کمتر از ۵ سهم میوه و سبزیجات روزانه) = ۸۸٪
- چاقی و اضافه وزن (**BMI** بالای ۲۵) = ۲/۴۸٪
- تحرک بدنی ناکافی = ۱۲/۴۰٪
- کلسترول خون بالای ۲۰۰ mg/dl = ۲۸٪
- فشارخون ۹۰/۱۴۰ و بالاتر = ۱/۱۹٪
- قندخون غیرطبیعی = ۸/۱۳٪
- مصرف روزانه سیگار = ۹/۱۰٪

علیرغم اقدامات انجام گرفته در کشور در سالهای گذشته از جمله آموزش همگانی ، و ادغام بیماریهای دیابت و فشارخون در نظام شبکه ، متأسفانه کماکان شاهد افزایش روز افزون این بیماریها در کشورمان بودیم. با این حال حاضر ایران از نظر اجرای اقدامات مربوط به کنترل بیماریهای غیر واگیر در دنیا در رتبه دوم قرار دارد.

چرا **ncd** در نظام شبکه ادغام شد و مفهوم این اقدام چیست؟

«بایدکاری بکنیم که بیمار و خانواده اش جزرنج بیماری رنج دیگری نداشته باشند» این فرموده مقام معظم رهبری، سرآغاز برنامه ریزی برای اجرای طرح تحول سلامت بود؛ این طرحبر اساسسیاستهای کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری، اهداف سلامت در چشم انداز ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران، سیاستهای کلان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در دولت تدبیر و امید و اولویتهای سازمان جهانی بهداشت در زمینه کنترل بیماریهای واگیردار و غیر واگیر، تدوین شد. از جمله آنها :

• کاهش ۲۵ درصد مرگ و میر ناشی از بیماریهای غیر واگیر

• کاهش نسبی در نرخ مرگ و میر ناشی از تصادفات جاده ای بمیزان ۲۰ درصد

• کاهش ۱۰ درصدی در میزان مرگ و میر ناشی از مصرف مواد مخدر

• به حد صفر رساندن میزان اسیدهای چرب ترانس در روغنهای خوراکی و مواد غذایی

• دسترسی به داروهای ضروری و فناوریهای پایه مقرون به صرفه در درمان بیماریهای غیر واگیر ۱۰۰ درصد

• دریافت خدمات دارو درمانی و مشاوره برای جلوگیری از حمله قلبی و سکته مغزی حداقل ۷۰ درصد

• جلوگیری از افزایش بیشتر چاقی و دیابت

• کاهش شیوع فشارخون بالا ۲۵ درصد

• کاهش شیوع استعمال دخانیات ۳۰ درصد

• کاهش میزان مصرف نمک سدیم ۳۰ درصد

• کاهش مضرات استفاده از الکل ۱۰ درصد

• کاهش میزان شیوع فعالیت بدنی کم ۲۰ درصد

حوزه بهداشت که پیش از این تا حد زیادی بر خدمات بیماریهای واگیردار و مراقبتهای بهداشتی در نظر گرفته شده برای گروه سنی مادر و کودک متمرکز بود، سعی دارد علاوه بر خدمات موجود، به عوامل خطر، بیماریهای غیر واگیر و آسیبهایی اجتماعی نیز بپردازد . لذا با توجه به اهمیت توجه به موضوعات مرتبط با

کنترل عوامل خطر بیماریهای غیر واگیر ، خطرسنجی حوادث قلبی عروقی و پیشگیری از سرطانها خصوصاً سرطانهای زنان ، در جهت دسترسی ۹۰٪ مردم به خدمات ، سنجش خطر ۹۰٪ افراد واجد شرایط و مراقبت ۹۰٪ آنان ، لازم است خدمات بصورت کمی تا محیطی ترین سطوح ارائه خدمت انجام گیرد.

اقدامات صورت گرفته در حوزه بهداشت برای کاهش بار بیماریهای غیر واگیر در شهرستان مراغه را توضیح دهید؟

با توجه به اجرای برنامه ملی ایران با محوریت کنترل ۴ بیماری عمده غیر واگیر (قلبی عروقی ، دیابت ، سرطان های کولورکتال، برست ، و سرویکس و بیماریهای تنفسی و همچنین کاهش عوامل خطر چهارگانه دخانیات ، تحرک ناکافی ، تغذیه نامناسب و الکل) بصورت پایلوت از اسفند ماه سال ۹۴ در شهرستان مراغه ، تا پایان مهر ماه سال جاری ۵۲/۴۵٪ از کل جمعیت هدف بالای ۴۰ سال مورد ارزیابی و معاینه قرار گرفتند.

از کل جمعیت مورد ارزیابی شده بالای ۲۰ سال (۳۶۸۲۰ نفر) تا پایان مهر ماه :

- درصد موارد ابتلا به دیابت : ۹۱/۹ □ میباشد که ۲/۱۸ □ آن در طول برنامه شناسایی شده است
- درصد موارد ابتلا به فشارخون بالا : ۴۴/۲۶ □ می باشد که ۲۶/۱۲ □ آن در طول برنامه شناسایی شده است.
- درصد افراد با خطر قلبی عروقی ۲۰ □ و بالاتر که داروی استاتین مصرف میکنند : ۹۹ □
- درصد افراد دیابتیک که داروی استاتین مصرف میکنند ک ۶/۴۴ □
- درصد بیماران فشارخون با سکتة مغزی و قلبی که داروی آسپرین مصرف میکنند : ۵/۹۳ □
- درصد ارزیابی سرطان کولورکتال از جمعیت ۵۰ تا ۷۰ سال : ۴/۴۶ □
- تعداد بیمار جدید شناسایی شده سرطان روده در طول برنامه : یک مورد
- درصد ارزیابی سرطان سینه از جمعیت ۳۰ تا ۷۰ سال : ۱۳/۳۲ □
- تعداد سرطان سینه تشخیص داده شده در طول برنامه : ۲ نفر

در حال حاضر برنامه ارزیابی و مراقبت برای جمعیت بالای ۳۰ سال در دستور کار معاونت محترم بهداشتی دانشکده می باشد که بدین منظور پایشها و نظارت بر اجرای برنامه توسط کارشناسان گروه مبارزه با بیماریها صورت میگیرد.

مراغه از لحاظ ابتلا به بیماریهای غیر واگیر در چه وضعیتی قرار دارد ؟
با توجه به شیوع بالای بیماریهای غیرواگیر که ۷۶ درصد بار بیماریها را به خود در کشور اختصاص داده است.
در شهرستان مراغه نیز درصد شیوع این بیماریها با توجه به آمارهای موجود و غربالگریهای انجام یافته رو به افزایش است به طوری که از کل جمعیت تحت پوشش ، حدود ۰۷/۸ درصد افراد مبتلا به بیماری فشارخون بالا بوده و ۵/۰۷ درصد از افراد بالای ۳۰ سال ، مبتلا به دیابت می باشند.